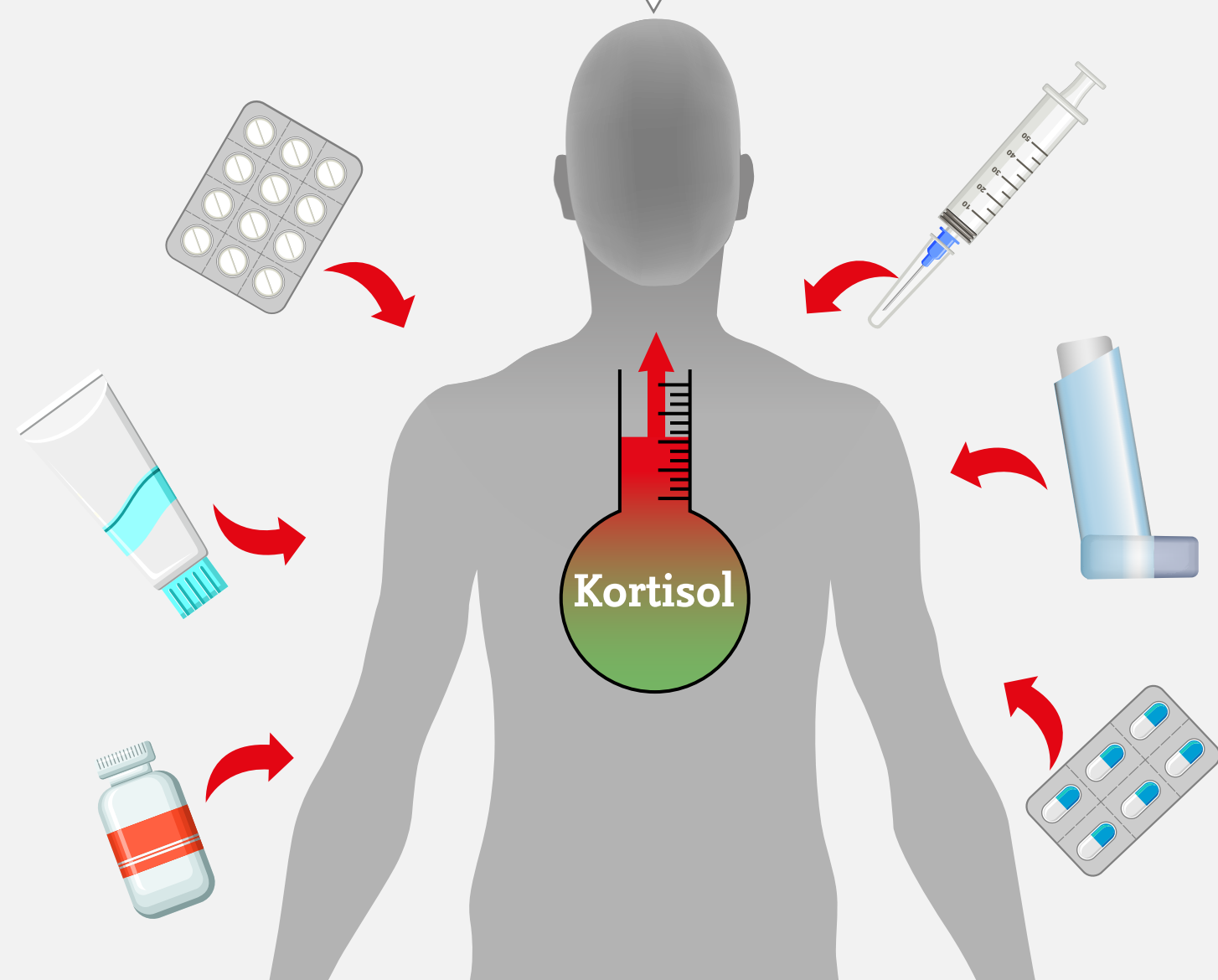

Vad är Cushings syndrom?

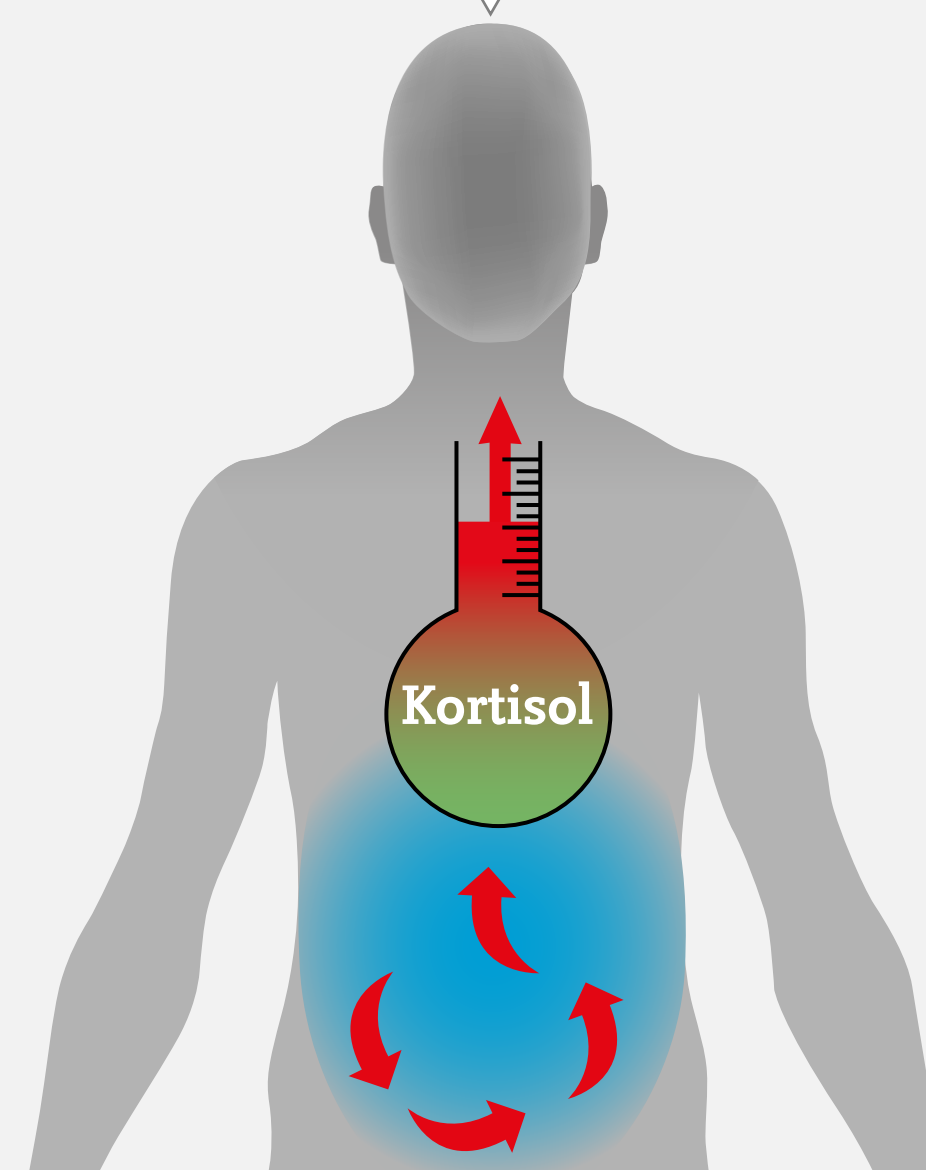
Cushings syndrom är ett samlingsnamn för flera tecken och symtom på att det finns en för hög halt av binjurehormonet "kortisol" i kroppen

Det finns två former av Cushings syndrom

Exogent eller iatrogen Cushings syndrom

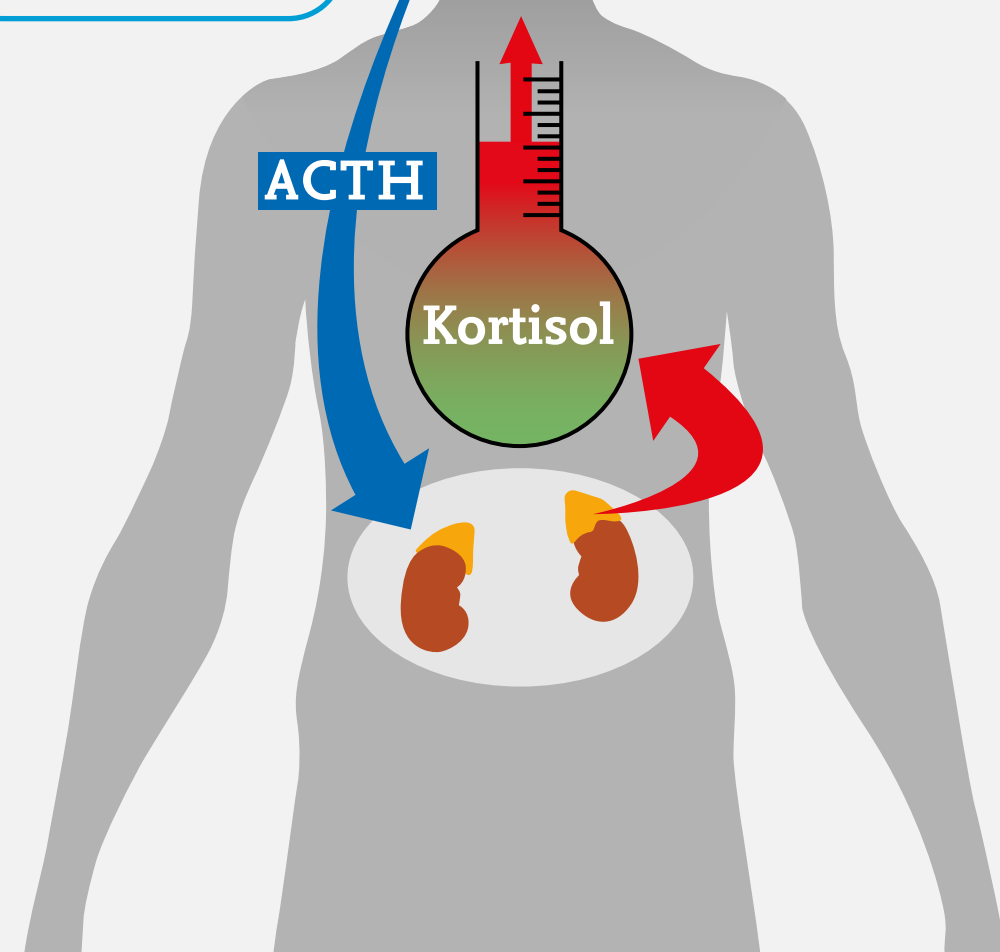
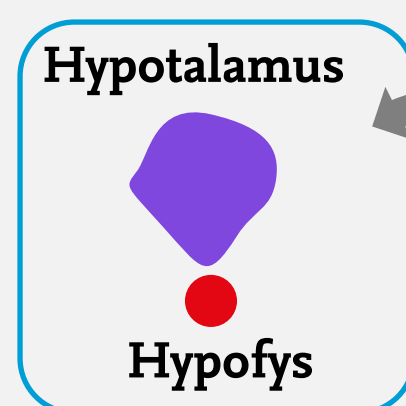
Symtomen på Cushings syndrom uppstår vid intag av läkemedel som innehåller ämnen som liknar kortisol

Endogent Cushings syndrom

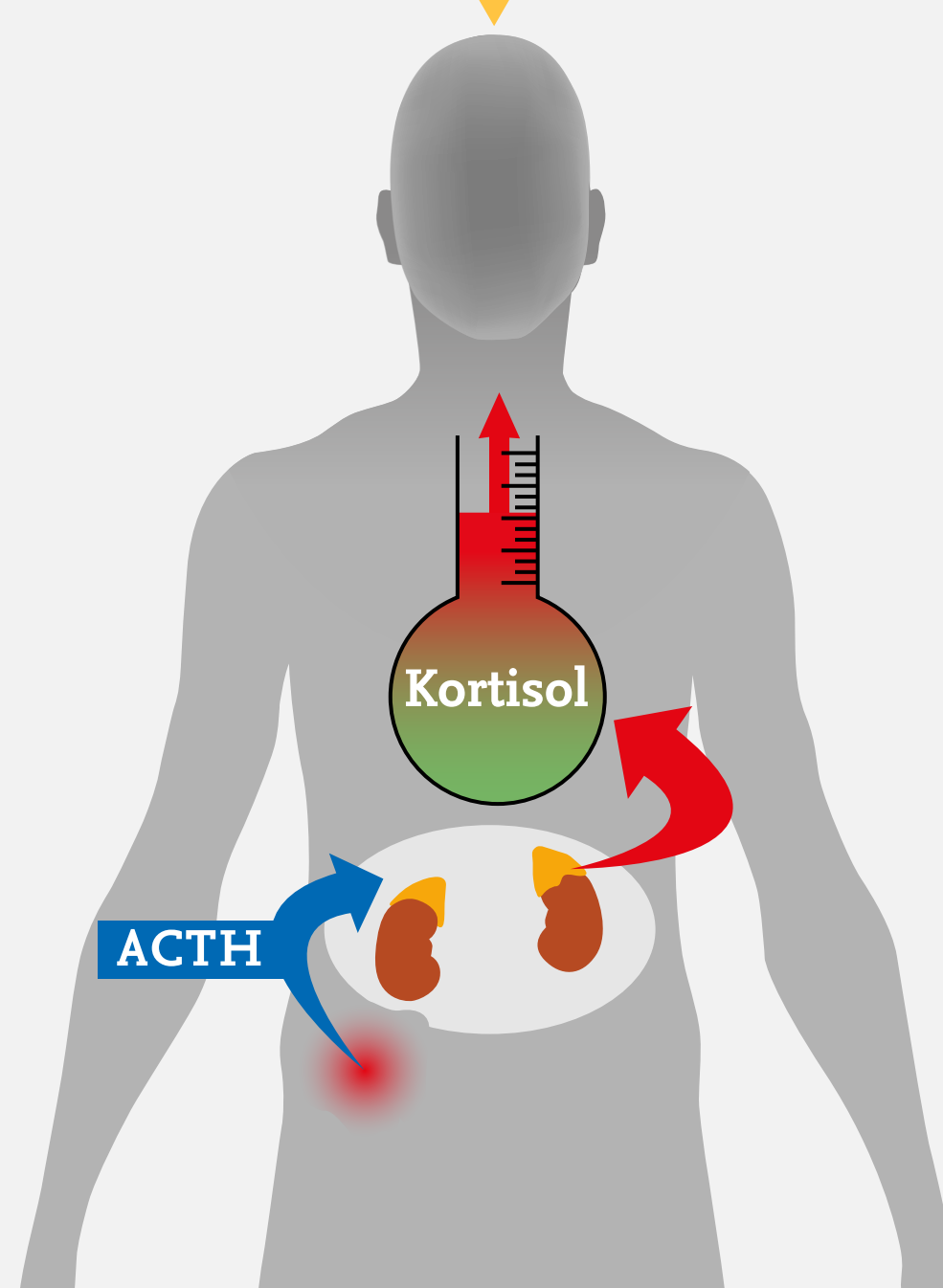
Symtomen på Cushings orsakas av att kroppen själv producerar för mycket kortisol

Det finns tre former av endogent Cushings syndrom

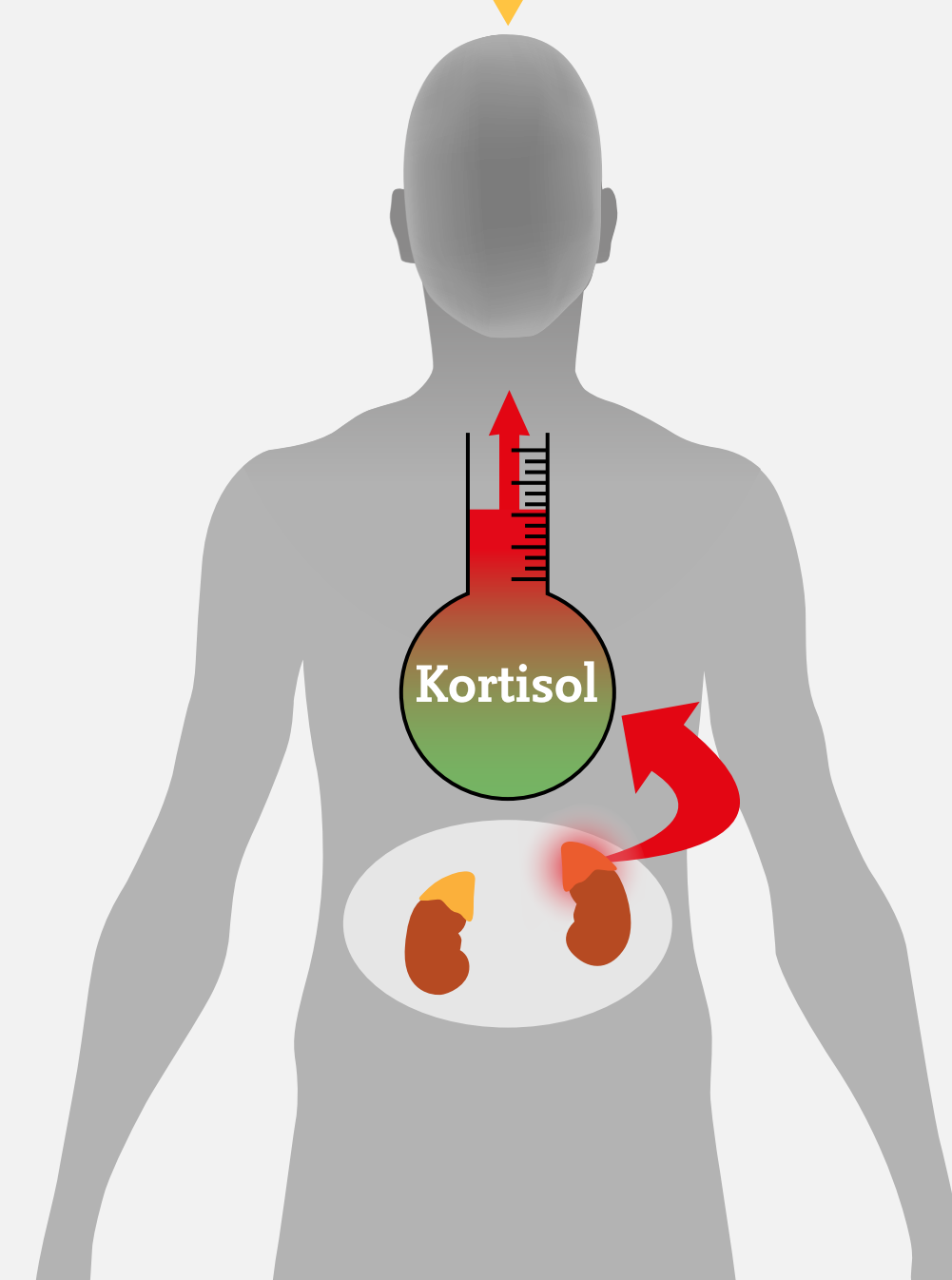
Cushings sjukdom

Det finns en tumör i hypofysen (hypofysadenom) som ger upphov till för höga nivåer av ACTH-hormon

Ektopiskt Cushings syndrom

Kroppen producerar för mycket ACTH, exempelvis på grund av en tumör i lungorna eller bukspottkörteln

Adrenalt Cushings syndrom

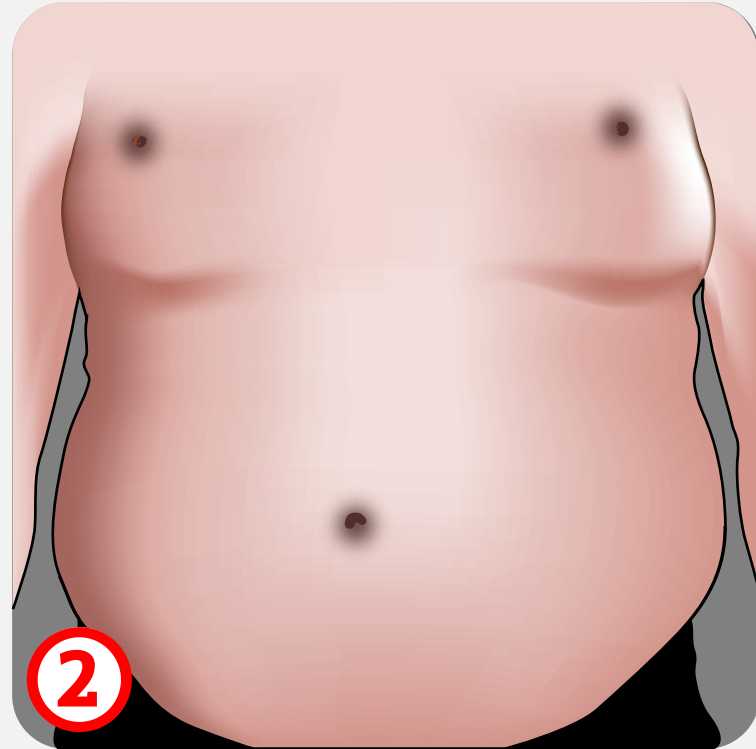
Den för höga kortisolproduktionen orsakas av en tumör i binjuren

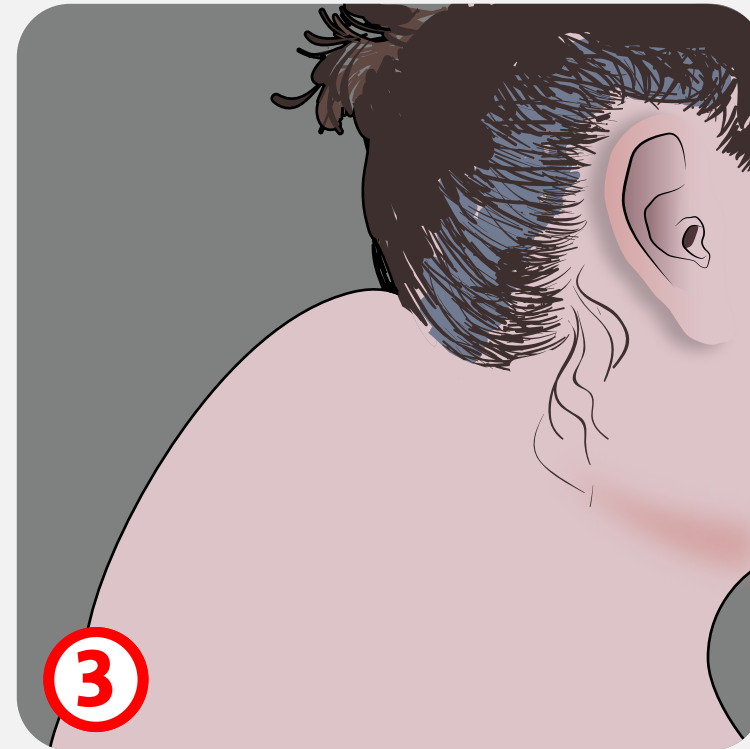
Vilka är följderna av Cushings syndrom?

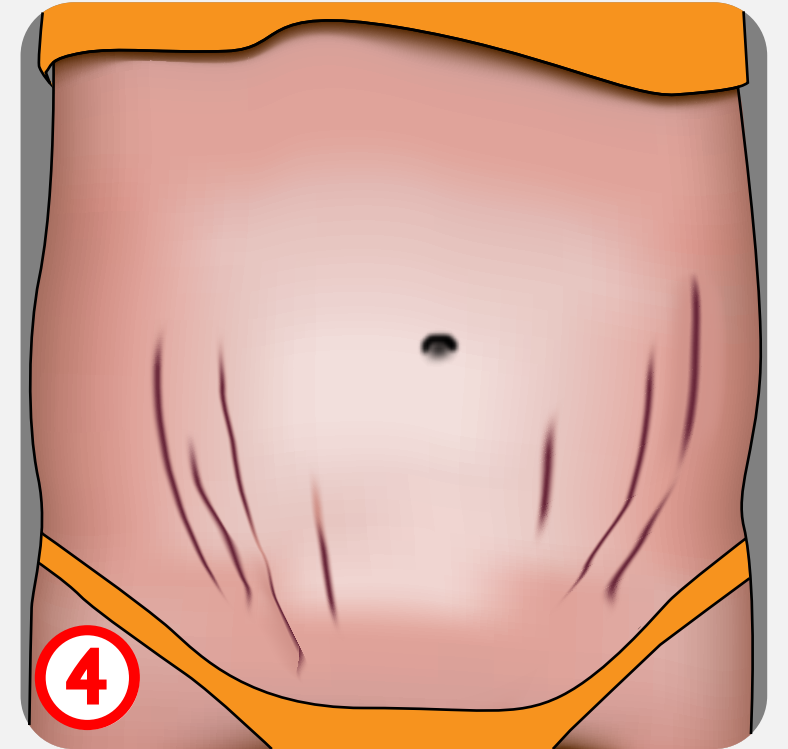
1 Ett runt och uppsvällt ansikte (månansikte)

2 Ansamling av fettvävnad runt buken (bukfetma)

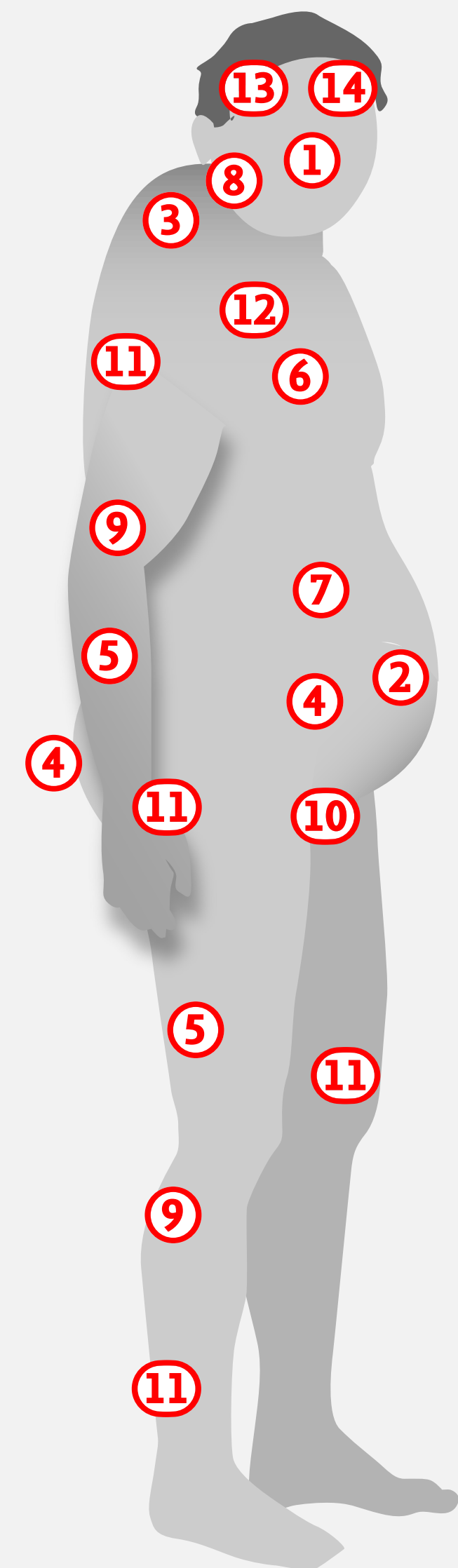
3 Ansamling av fettvävnad runt nacken (buffalo hump)

4 "Strimmor" (striae) över buk och skinkor

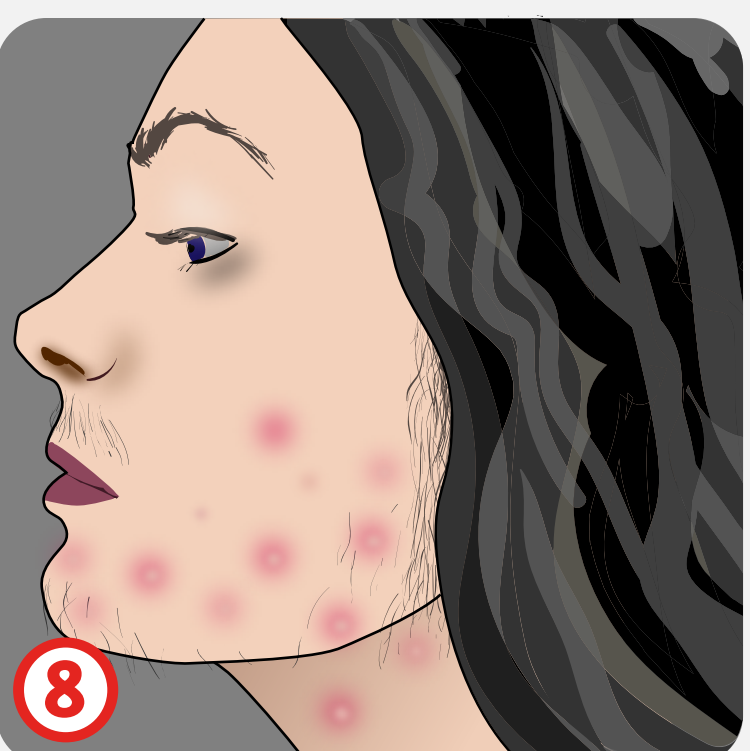
5 Minskad muskelmassa, vilket resulterar i smala armar och ben och minskad muskelstyrka

6 Högt blodtryck

7 Förhöjda blodsockernivåer (diabetes)

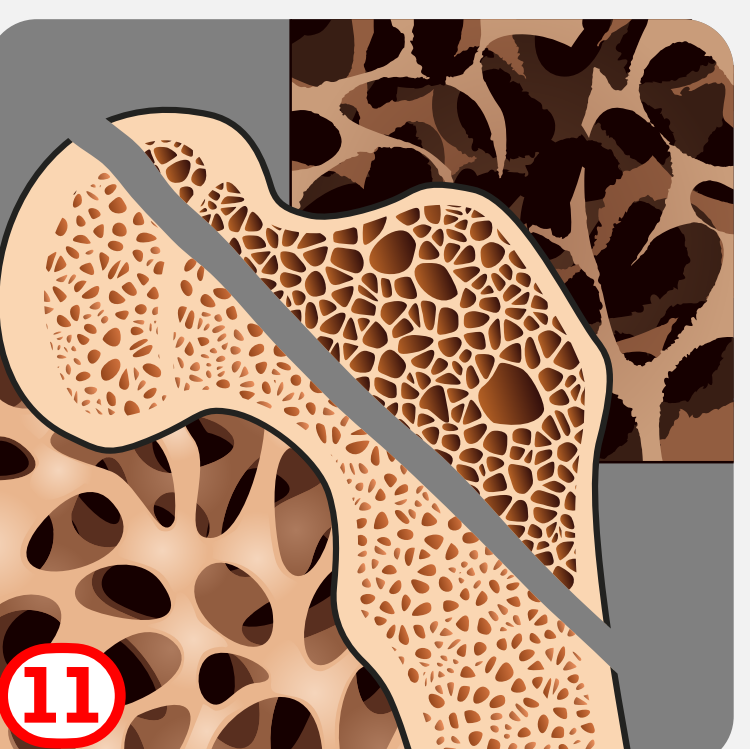
8 Acne. Överdriven hårväxt (hirsutism)

9 Tunn och ömtålig hud, lätt att få blåmärken

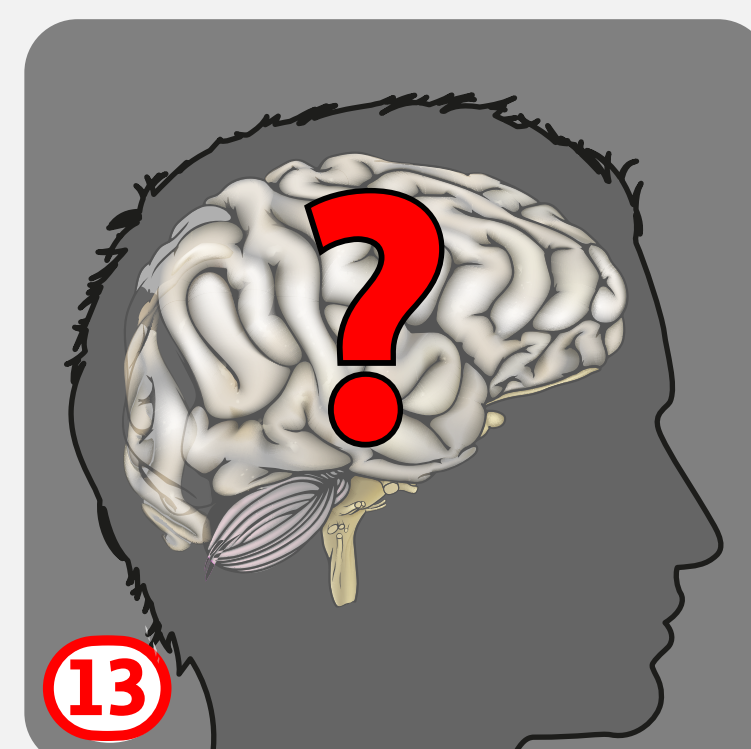
10 Menstruationsstörningar. Minskad fertilitet

11 Benskörhet (minskad bentäthet)

12 Trötthet och sömnproblem

13 Minnes- och koncentrationsproblem

14 Humörproblem, såsom depression, eufori eller en psykos

Hur diagnostiseras Cushings syndrom?

Symtom

- ▶ Månansikte
- ▶ Bukfetma
- ▶ Buffalo hump
- ▶ Striae
- ▶ Se: följer av Cushings syndrom

Sjukgymnast

Psykolog

Dietist

Husläkare

Inget Cushings syndrom

Husläkaren utför tester och kan, beroende på testresultaten, besluta att remittera patienten till en specialist

Möjligt Cushings syndrom

Öppenvårdsklinik

1

Inskrivningssamtal

- ▶ Tar du läkemedel som innehåller steroider?

[LISTA ÖVER MÖJLIGA LÄKEMEDEL](#)

- ▶ kroppsundersökning

2

Möjliga tester för att diagnostisera hyperkortisolism = för mycket kortisol

- ▶ 1 mg dexametasonhämningstest
- ▶ 2 x 24 timmars urinsamling
- ▶ 2 x salivprov (kl 23 el. midnatt)

3

Möjliga tester efter att hyperkortisolism har diagnostiserats.

- ▶ blodprov
- ▶ skiktröntgen
- ▶ ytterligare tester på sjukhus
- ▶ sinus petrosus kateterisering

Endokrinolog

1

2

Om diagnosen Cushings syndrom inte har gått att ställa kommer andra orsaker att undersökas. Om inga avvikelser hittas remitteras patienten tillbaka till husläkaren

Specialist i invärtesmedicin

1

2

En specialist i invärtesmedicin utför samma tester som endokrinologen

Diagnosen Cushings syndrom ställs. Patienten remitteras till en endokrinolog och ytterligare tester kommer att utföras

Om diagnosen Cushings syndrom inte ställs. Ytterligare tester kommer att utföras för att hitta orsaken till symtomen

Behandling

Den förhöjda kortisolnivån orsakas av intag av läkemedel som innehåller ämnen som liknar kortisol. Detta kallas **exogent eller iatrogen** Cushings syndrom

Positivt testresultat

Endogent Cushings syndrom
Cushings sjukdom
Ektopiskt Cushings syndrom
Cykliskt Cushings syndrom
Adrenalt Cushings syndrom

Ytterligare tester kommer att utföras för att fastställa den underliggande orsaken till **endogent** Cushings syndrom

3

Negativt testresultat

Inget syndrom. Test för andra orsaker

Hur behandlas Cushings syndrom?

